

بیمارستان مهرگان
MEHRGAN HOSPITAL

استومی

شناسنامه پمفلت آموزشی

عنوان	استومی
کد پمفلت	NO-BK-۷۳
تهیه و تنظیم	واحد آموزش
تاریخ بازنگری	اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

۲- کولستومی در سمت چپ و انتهای روده ایجاد شده باشد.
۳- مدفوع بیمار سه بار در روز به صورت خمیری باشد.
** در صورتی که این روش با شرایط استومیت تطبیق نماید می تواند پس از شستشو با گذاشتن پد مخصوص روی کولستومی فعالیت روزمره کیفی و کمی زندگی حرفه خود را گسترش دهند چون دفع مدفوع زیادی نخواهد داشت.

ایلئوستومی چیست؟

ایلئوستومی انحراف مسیر روده کوچک است که به وسیله جراحی ایجاد می شود. در ایلئوستومی روده باریک در ناحیه ایلئوم به دو بخش تقسیم می شود. قسمت اول روده از پوست شکم خارج می شود و به بیرون راه می یابد و استوما را تشکیل می دهد. در حالتی که ایلئوستومی دائمی باشد، بخش های باقی مانده دستگاه گوارش نیز از شکم خارج می شود. در این حالت مدفوع از استوما خارج می شود و بیمار باید از کیسه های مخصوص برای جمع آوری مدفوع استفاده کند زیرا دفع مدفوع از استوما در این شرایط ارادی نمی باشد.

مدفوع خروجی ایلئوستومی معمولاً حالت مایع و نرم دارد و با توجه به این که دارای آنزیم های روده ای می باشد، برای پوست اطراف استوما زیان آور است.

یوروستومی چیست؟

یوروستومی ایجاد انحراف در مسیر دستگاه ادراری به وسیله جراحی است. تمام یوروستومی ها ادرار را قبل از رسیدن به مثانه از طریق سوراخ استوا تخلیه می کنند و انواع مختلفی دارند.

استفاده از بعضی داروها باعث تغییر رنگ- بو- و غلظت مدفوع می شود. آنتی اسیدها باعث یبوست یا اسهال می شوند. آنتی بیوتیک ها ممکن است باعث نازک شدن قطر مدفوع شود و یا موجب بروز اسهال شوند.

سؤالات خود را با پزشک خودتان در میان بگذارید.
بعد از عمل و ایجاد ایلئوستومی هرگز از ملین استفاده نکنید زیرا باعث آبکی شدن مدفوع و از دست دادن الکترولیت های بدن می شود.

لوازم ضروری همراه بیمار در اجتماع و سفر

پنبه- دستمال کاغذی- دستکش- یک نوع کیسه مورد نیاز (یک تکه یا دو تکه) بریده شده و آماده- قیچی- روزنامه بریده شده- نایلون تیره رنگ

اعمال مذهبی

مطابق فتوای گروهی از مراجع اسلام، هر کس که استوما دارد عذر شرعی داشته و اگر نمی تواند کیسه را برای هر نوبت نماز تعویض نماید می تواند وضو بگیرد و نماز خود را بخواند. بهترین راه این است که کیسه یک تکه یا چسب پایه حتماً به اندازه قطر استوما بریده شود تا مدفوع روی پوست اطراف استوما قرار نگیرد و کیسه ته باز انتخاب شود.

توجه: از مصرف کیسه های دائمی جداً خودداری کنید زیرا باعث سوختگی و تغییر رنگ پوست اطراف استوما می شود. راهکارهای دیگر برای بیمارانی که کولستومی دارند و از کاربرد کیسه امتناع دارند:

۱- استفاده از سیستم شستشوی روده یا (irrigation)

** شرایط استفاده از شستشوی روده:

۱- End sigmoid colostomy باشد یعنی کولستومی در محل سیگموئید (نزدیک به راست روده) تعبیه شده باشد.

استومی چیست؟

هر چند در گفتگوها و حتی برخی نوشته ها "استومی" و "استوما" را معادل هم بکار می برند اما در تعریف استومی می بایست یک تفاوت بسیار کوچک بین این دو کلمه را در نظر گرفت. معمولاً به قسمتی از روده، که از جداره شکم بیرون گذاشته شده است "استوما" گفته می شود و به این عمل یعنی تعبیه سوراخی در جداره شکم و قرار دادن استوما از میان آن و بر روی شکم استومی اطلاق می گردد. یعنی بطور خلاصه "در عمل استومی برای بیماری استوما تعبیه می شود."

آیا استوما دردناک است؟

خیر، استوما فاقد پایانه های عصبی حس درد است و به همین دلیل هیچ گونه احساس دردی ندارد.

انواع استومی چیست؟

بصورت کلی می توان استومی را به روش های گوناگونی دسته بندی کرد اما آن چیزی که بیشتر در اینجا مدنظر است استومی های دفعی است، یعنی انواع استومی که از آنها مواد دفعی مانند ادرار و مدفوع خارج می شوند.

با در نظر داشتن این موضوع این نوع استومی ها به سه گروه کلی کلستومی، ایلئوستومی، و یوروستومی تقسیم می شوند. لازم به ذکر است که هر کدام از این گروه ها با توجه به شرایط بیمار و بیماری و یا تکنیک جراحی به زیر گروه های متنوع دیگری ممکن است تقسیم شوند.

کلستومی چیست؟

کلستومی انحراف مسیر روده بزرگ است که به وسیله جراحی ایجاد می شود. در این حالت روده بزرگ به دو قسمت تقسیم می شود. بخش انتهایی یا درون شکم بخیه می شود و یا از شکم

خارج میگردد. تصمیم گیری در مورد خارج کردن بخش انتهایی روده به نوع جراحی و علت انجام آن بستگی دارد. بخش اولیه روده بزرگ به صورت استوما از پوست شکم خارج و مواد دفعی آن داخل کیسه جمع آوری می شود.

بسته به محل برش روده و محل قرار گیری استوما مدفوع ممکن است قوام سفت یا شل داشته باشد. اگر استوما مربوط به کولون صعودی و یا عرضی باشد، مدفوع معمولاً حالت شل دارد. در صورتی که کلستومی مربوط به ناحیه سیگموئید باشد، مدفوع معمولاً فرم یافته است و قوام سفتی دارد.

علل ایجاد کلستومی

- ۱- سرطان مجرای مقعد و حذف کامل مقعد
 - ۲- سرطان رکتوم با یا بدون حذف مقعد
 - ۳- سرطان روده بزرگ
 - ۴- آسیب های ناشی از ضربه به شکم
 - ۵- انسداد روده
 - ۶- عوارض دیررس اشعه درمانی
 - ۷- بیماری های مادرزادی دستگاه گوارش
 - ۸- بیماری های التهابی روده بزرگ
 - ۹- اختلالات دفع شامل انواع بی اختیاری و یبوست مزمن
- نکات مراقبت از کلستومی
- ۱- پوست اطراف استوما را با آب و صابون بدون چربی تمیز و خشک نمایید.
 - ۲- موهای اطراف استوما را با قیچی کوتاه کنید و یا با موچین پس از ضدعفونی کردن بکنید.
 - ۳- جهت پیشگیری از تعویض مکرر کیسه می توان از کیسه دو تکه استفاده نمود.

۴- بعد از چسباندن چسب پایه با دست به مدت سی تا شصت ثانیه اطراف استوما را ماساژ دهید.

۵- مراقبت از عوارض کلستومی و رفع مشکلات آن باید توسط نرس ای-تی (ET) انجام شود.

نوع کیسه مصرفی

۱- کیسه یک تکه ته بسته با فیلتر

۲- کیسه یک تکه ته باز

۳- کیسه دو تکه به همراه چسب پایه

نوع تغذیه

- رژیم غذایی متعادل داشته باشید.

- آهسته بخورید و به خوبی غذا را بجوید.

- مایعات فراوان بنوشید.

- بعضی از غذاها تولید گاز در سیستم گوارشی می کند مانند:

حبوبات- کلم- غلات- خیار- قارچ- اسفناج- آبلجو-

ماءالشعیر- نوشابه های گازدار

- بعضی از غذاها تولید بو می کنند مانند: کلم- انواع کلم- تخم

مرغ- ماهی- سیر- پیاز- ادویه

- کارهائی که باعث ایجاد گاز در روده می شود: سیگار

کشیدن- آدامس جویدن- نوشیدن با نی- سریع غذا خوردن

- غذاهائی که بو را از بین می برند: آب پرتقال- آب گوجه

فرنگی- جعفری- ماست

- جهت رفع اسهال: سبب- موز- برنج- شیر جوشیده- انواع

ماکارونی و رشته- ماست- نان تست

- جهت رفع یبوست: آب انگور- میوه های تازه به جز موز-

حبوبات سبز- آلو و آب آلو- اسفناج- غذاهای پر ادویه

استفاده از داروها